

Μύθος ή πραγματικότητα; Είναι ενταφιασμένη η καρδιά του Λόρδου Βύρωνα στο Μεσολόγγι;

Γράφει η Ροδάνθη Φλώρου, Πρόεδρος της Βυρωνικής Εταιρείας Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου-Διεθνές Κέντρο Έρευνας & Μελέτης για τον Λόρδο Βύρωνα και τον Φιλελληνισμό.

Ακούγοντας συχνά πολλούς συμπολίτες μας και όχι μόνο, να λένε ότι η καρδιά του Άγγλου Ρομαντικού Ποιητή και λαμπού φιλέλληνα Λόρδου Βύρωνα, είναι ενταφιασμένη κάτω από τον Ανδριάντα του, στον Κήπο των Ηρώων, θα ήθελα να μιλήσω με πραγματικά γεγονότα που διαλύουν τον μύθο αυτό, παραθέτοντας τρεις αδιαμφισβήτητες μαρτυρίες.

Α) Ο φίλος του λόρδου Βύρωνα, Ποιητής, Ιστορικός και μετέπειτα Πρωθυπουργός της Ελλάδος, Σπυρίδων Τρικούπης, στο κείμενο του μνημειώδους επικήδειου λόγου τον οποίο εκφώνησε στην μεγαλόπρεπη κηδεία του λαμπού φιλέλληνα, μεταξύ άλλων είπε: « τα δάκρυα των 'ορφανών Έλλήνων θέλει χύνονται 'επάνω εις τήν θήκην του πολυτιμοτάτου πνεύμονός του» και παρακάτω « το Μεσολόγγι σφιγκταγκαλιάζει, ως σύμβολον της αγάπης του τον πνεύμονα του, δέξου και σύ, καρπέ (1) της καρδιάς του αποθανόντος, δέξου το πτώμα του, την καρδίαν του, τα εντόσθιά του». (1) Εννοεί την θυγατέρα του Λόρδου Βύρωνα, Ada.

Β) Στο Πιστοποιητικό που συνέταξε στα Ιταλικά η τότε προσωρινή Διοίκηση Δυτικής Στερεάς και που βρίσκεται στο Αρχείο Murray, διαβάζουμε: « Οι υπογεγραμμένοι βεβαιώνουμε πως μέσα στο μεγάλο κιβώτιο το οποίο σφραγίσθηκε με την μεγάλη σφραγίδα της προσωρινής κυβέρνησης, βρίσκεται η σορός του Εξοχότατου Λόρδου Μπαίρον, Ομοτίμου της Αγγλίας. Το σώμα τοποθετήθηκε από μας Τους ίδιους μέσα στο κιβώτιο, το οποίο στη συνέχεια κλείστηκε ερμητικά και σφραγίστηκε με τη σφραγίδα που ήδη μνημονεύσαμε. Βεβαιώνουμε επίσης πως στο μικρό κιβώτιο βρίσκονται τα σπλάχνα του προαναφερθέντος ευγενούς και αξιοσέβαστου λόρδου Μπαίρον («Le rispettabili viscere del sullodaro nobile e benmerito Lord Byron»)

δηλαδή, ο εγκέφαλος, η καρδιά, το συκώτι, ο σπλήνας, το στομάχι, οι νεφροί κ.λπ. Λείπουν οι πνεύμονες, οι οποίοι, μετά από επανειλημμένες αιτήσεις των πολιτών του Μεσολογγίου, εναποτέθηκαν στο Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα, με την ελπίδα πως η εντιμότητα και αξιοσέβαστη οικογένεια του Εκλαμπρότατου Λόρδου θα τα χαρίσει στο Μεσολόγγι, την πόλη της οποίας ο ίδιος είχε δεχτεί να γίνει επίτιμος πολίτης.

Μεσολόγγι, 25/13 Απριλίου 1824 Υπογραφές (στα ελληνικά)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΡΑΖΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΛΑΝΙΩΤΗΣ

«Ο Γενικός Διοικητής της Δυτικής Στερεάς βεβαιώνει πως οι ανωτέρω υπογραφές τέθηκαν ιδιοχειρώς από τους κ. κ. Απόστολο Καψάλη, Σπυρίδωνα Ραζή, Αρχηγό της

Αστυνομίας και Νικόλαο Λανιώτη, Γραμματέα της Κυβέρνησης και πως αυτές είναι αδιαμφισβήτητα γνήσιες. Ο Γενικός Διοικητής, ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ».

Γ) Η Εκκλησία της Αγίας Μαγδαληνής στο Χάκναλ (the Church of Huckall Torkard) ήταν ο τόπος ταφής της οικογένειας των Byron, από το 1638, στην κρύπτη που κτίσθηκε κάτω από το ιερό, από τον Sir John Byron, που έζησε τον καιρό της Βασιλείας του Καρόλου του πρώτου (Charles I.)

Την Παρασκευή 16 Ιουλίου 1824, στις 4.20 μ.μ. ο Λόρδος Μπαίρον ενταφιάστηκε με μεγαλοπρέπεια αντάξια ενός άγγλου ευγενή στην εν λόγω κρύπτη στην εκκλησία της St Mary Magdalene of Hucknall Torkard, διότι είχαν αρνηθεί οι υπεύθυνοι του Αβαείου του Ουέστμινστερ στο Λονδίνο να δώσουν άδεια ταφής για τον λόρδο Βύρωνα, στην γωνιά των ποιητών εντός του Αβαείου.

Τον Ιούνιο του 1938 ο εφημέριος του ναού Thomas Gerrard Barber, ήθελε διακαώς να ανοικτεί η κρύπτη που έμενε ερμητικά κλειστή από το 1852, όταν για τελευταία φορά άνοιξε για να ενταφιασθεί η θυγατέρα του λόρδου Βύρωνα Ada.

Πράγματι έβγαλε όλες τις απαραίτητες άδειες από τα αρμόδια Υπουργεία Δικαιοσύνης, Υγείας και Διοίκησης και αφού στάλθηκαν οι αρμόδιοι επιθεωρητές η κρύπτη άνοιξε μετά από 86 χρόνια. Ανάμεσα στα άλλα φέρετρα στην πάνω σειρά υπήρχε το φέρετρο του λόρδου Βύρωνα με το οικόσημο του και με ένα στέμμα επάνω του. Δίπλα ήταν της θυγατέρας του Ada, με μία τιάρα και παραδίπλα υπήρχε και ένα άλλο μικρότερο κιβώτιο με μια μπρούτζινη ταμπέλα που έγραφε: « μέσα στο δοχείο αυτό υπάρχουν η καρδιά, ο εγκέφαλος και τα σπλάχνα του αείμνηστου Lord Noel Byron» (« Within this Urn are deposited the Heart and the Brains, etc..of the deceased Lord Noel Byron»).

Μαζί με τον εφημέριο και τους κυβερνητικούς εκπροσώπους, υπήρχε και φωτογράφος που απαθανάτισε αυτές τις συγκλονιστικές στιγμές που έμειναν στην ιστορία. Πρέπει να σας πω, ότι ο εφημέριος έχοντας ακούσει φήμες να πλανώνται από παλιά στην πόλη ότι η σωρός του Byron πιθανόν έχει απομακρυνθεί, έντρομος και με μεγάλη αγωνία, τόλμησε να ανοίξει το καπάκι από το φέρετρο του λόρδου Βύρωνα για να δει την σωρό του λαμπρού φιλέλληνα. Και όπως περιγράφει, «εκεί μπροστά στα μάτια μου, είδα το βαλσαμωμένο σώμα του Byron σε τέλεια κατάσταση με μια γαλήνια έκφραση, σαν να ήταν τώρα που το τοποθέτησαν στο φέρετρο και ας έχουν περάσει 114 χρόνια». Για την ιστορία της κρύπτης από το 1638 μέχρι το 1852 που σφραγίσθηκε και που είναι θαμμένος ο Ρομαντικός ποιητής και κορυφαίος φιλέλληνας θα μιλήσουμε άλλη φορά, μετά το πέρας της εργασίας που ετοιμάζω.

Σήμερα όμως, ήθελα να κάνω κοινωνούς της ιστορικής αλήθειας, αυτούς που δεν γνωρίζουν, ότι στον ΚΗΠΟ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ, στα θεμέλια του Ανδριάντα του λόρδου Βύρωνα, έργο του γλύπτη Γεωργίου Βιτάλη, βρίσκονται ΜΟΝΟ οι ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ του.